

Професионална гимназия по изкуства, транспорт и техника „Елин Пелин“

**с. гара Елин Пелин, общ. Елин Пелин, обл. Софийска, ул. Райко Даскалов №1, тел.
0725 61275 e-mail: pgk_elin_pelin@abv.bg**

Утвърдил:

Директор: /...../

инж. Диана Жекова

План за противодействието на тормоза и насилието

в

**Професионална гимназия по изкуства, транспорт и техника „Елин
Пелин“**

с. гара Елин Пелин

за учебната 2026 - 2027 година,

Планът за противодействие на тормоза и насилието е разработен на основание чл. 2, ал. 3, чл. 3, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), чл.26, ал. 1 чл. 44 от, ал. 2, 3 и 4, чл. 45, ал. 1, 2, 3 и 4 от Наредбата за приобщаващо образование и въз основа на механизма за противодействие на тормоза и насилието в системата на предучилищното и училищно образование, утвърден със заповед № РД 09-5906/28.12.2017г. на Министъра на образованието и науката.

ПГИТТ „Елин Пелин“, 2026 г.

Противодействието на тормоза и насилието в училище е един от водещите приоритети на съвременната образователна система и може да се постигне само при прилагането на последователна и целенасочена политика, която се споделя и изпълнява от всички участници в образователния процес.

Тази политика регламентира в дългосрочен план целите и задачите по отношение на превенцията на тормоза и насилието, както и интервенцията на проблемно поведение.

Раздел I:

Какво е насилие и тормоз и каква е разликата между насилие и тормоз?

Форми на насилие и тормоз в училище и извън него.

1. Същност на насилието като обществен, социален и личностен феномен?

В България в официална употреба е приета дефиницията на понятието „насилие“, дадена в параграф 1, т. 1-5 от допълнителните разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето:

„Насилие“ над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда.

2. Видове насилие

2.1 „Физическо насилие“ е причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание, без разстройство на здравето.

2.2 „Психическо насилие“ са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника, попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда.

2.3.„Сексуално насилие“ е използването на дете за сексуално задоволяване. Според дефиницията на Световна здравна организация сексуално насилие е *„участието на дете в сексуални действия, които той или тя не разбира напълно и за които не е в състояние да даде информирано съгласие, или за които детето не е подготвено от гледна точка на развитието си и не може да даде съгласие, или които са в нарушение на законите или социалните табу на обществото“*.

2.4.„Пренебрегване“ е *неуспехът на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи.*

3. Проявления на насилието – насилието може да се прояви в следните посоки:

- насилие от възрастен към дете;
- насилие между деца;
- насилие и от дете към възрастен.

4.Какво е тормоз?

Тормозът е специфичен вид насилие сред децата и е сред най-неуловимите форми на агресивно поведение.

Тормозът между ученици е групов феномен. Случаите на тормоз се извършват в групова среда, в присъствието на други ученици и в отсъствието на възрастни. Професор д-р Дан Олвеус определя тормоза като „повтарящи се във времето негативни действия от страна на един или повече ученици, когато някой умишлено причинява или опитва да причини травма или дискомфорт на друго дете чрез физически контакт, чрез думи или по друг начин.“

Тормозът, е много сериозно, оставящо травматични следи действие, защото тормозеният не може да се защити със собствени усилия. Тормозът не може да спре от само себе си, без външна намеса.

4.1 Ключови характеристики на тормоза са:

- **злонамерена проява**, която има за цел да **нарани или унижи дете**; извършва се от **позиция на силата**, като едната страна използва **доминиращата си позиция**, за да нарани другата физически или психически, да я унизи или изолира;

- **повтаря се многократно** във времето, а не е еднократен и изолиран акт на насилие.

4.2 Видове тормоз.

- **Физически тормоз** - например, блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение.
- **Психически тормоз** - подмятане, подиграване, закачане, обиди, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на личните вещи, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене; словесни изрази, които имат за цел да унижат и оскърбят детето на база раса, пол, религия, сексуалност, увреждане или друго, с което се подчертава различие от останалите.
- **Проявления на тормоза в група – изолиране, игнориране, изключване от групови дейности, избягване, одумване и разпространение на злобни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз.**
- **Сексуален тормоз** – представлява всяка форма на нежелано словесно, несловесно или физическо поведение със сексуален характер, имащо за цел или водещо до накърняване на достойнството на лицето, и по-специално създаване на смуцаваща, враждебна, деградираща (принизяваща), унизителна или обидна обстановка. Включва измислянето на прякори или имена, коментари за външността на някой и подигравки със сексуално значение, неподходящо докосване, бележки и надписи със сексуално съдържание и т.н. до по-екстремни форми на нападане и насилие.

5. „Кибер насилие“ и „Кибер тормоз“ - насилие и тормоз, които се осъществяват в дигитална среда чрез дигитални устройства. Включват създаване и разпространение на обидни, заплашителни и подигравателни визуални материали, снимки и текстови съобщения, които уронват достойнството на ученика или го унижават .

Проявленията на този вид тормоз са:

- снимането с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видеозапис без съгласието на сниманото лице;
- кражба на самоличност/профили;
- обиди;

- разпространение на слухове в социалните мрежи и др.

Преживяванията за ученика могат да бъдат много унижителни, тъй като кибертормозът **не може да бъде прекратен веднага и е достъпен до много по-голям кръг хора.**

6.Как да разпознаем тормоза и насилието между учениците? Разлики между **тормоз и закачки /игра/** между учениците.

- разграничаване на случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между децата – чрез **наблюдение** върху поведението на учениците, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват.
- **в случаите, когато учениците се закачат, бутат или блъскат, разменят си шеги, като при това се смеят, влизат в различни ролите и позициите и никое от тях няма видимо доминиращо положение, а околните не им обръщат особено внимание, то най-вероятно става дума за игра.**
- ако ученик е видимо напрегнат, не се усмихва, опитва се да се махне, ако **ролите не се сменят**, а друг ученик е в **постоянно доминираща позиция** и това поведение привлича, то най-вероятно става дума за тормоз.
- ако ученик **не се чувства добре** от закачките и подигравките, тогава поведението може да е тормоз.
- ако ученик, към когото са отправени подигравките, **поиска от друг ученик или дете да спре и той или тя не спират да се подиграват**, тогава става въпрос за тормоз.
- ако ученикът, който дразни, продължава да дразни или дразни отново и отново, това е тормоз.
- ако дразненето е за нещо, **което ученикът не може да промени** (височина, носене на очила, тегло, способност да чете, атлетически способности и пр.), тогава може да е тормоз.
- ако има и други хора наоколо, **които наблюдават ситуацията и се окуражават или се присъединяват към ситуацията** на подигравки, това е тормоз.
- ако един ученик е **по-силен или по-популярен, по-голям на възраст и подчинява поведението на друг ученик**, това може да е тормоз.

7. Как да реагираме спрямо това, което установим от наблюдение, което извършваме върху поведението на учениците в училище?

7.1 Ако при наблюдението се установи, че се касае просто за приятелска игра, учителят може да се намеси, за да предупреди децата да внимават да не се наранят.

7.2 Ако наблюдаваното поведение може да бъде определено като тормоз, е необходимо да се предприемат съответните мерки и стъпки за изясняване на причините за него, своевременното му прекратяването и връщане в нормални граници на взаимоотношенията между учениците.

- **физическото насилие и тормоз са формите**, които възрастните най-често забелязват и затова често мерките за справяне обикновено са насочени именно към тях.
- **психическото насилие и тормоз по-трудно могат да бъдат установени**, тъй като не са така видими, а и децата, от своя страна, нямат нагласата да споделят с възрастните за своите преживявания.

8. Признаци, по които могат да се разпознат насилието и тормозът.

8.1 Физически и поведенчески признаци, по които да разпознаем насилието и тормоза:

- различни по *вид и цвят натъртвания*, включително синини, постоянни или чести червени петна, включително от пръсти, насинени очи, следи от ухапване;
- неправдоподобни или *объркани обяснения за травмите*, включително едносрични отговори;
- *безпокойство* и крайности в поведението – от агресивност до пасивност;
- *лоша представа за себе си* – учениците смятат, че са заслужили насилието;
- прекалена *отстъпчивост на ученика/учениците и оставяне без протест* да се прави каквото и да било с него;
- влошаване *на здравословното състояние*, което включва *прилошавания, главоболие, отпадналост*;
- влошаване на *успеха от обучението и чести отсъствия от училище*;
- чести отсъствия от определени часове;

- ученикът може да стане затворен и изолиран, да не желае да контактува с други ученици;
- агресивно поведение и/или поведение, насочено към привличане на вниманието, упорито непослушание, самонараняване;
- внезапни избухвания, които са необичайни за възрастта или за нивото на развитие на детето;
- бягане и криене, включително зачестили бягства от училище;
- загуба на доверие, неучастие в общите занимания в училище, ниска самооценка;
- употреба на алкохол, медикаменти, занемаряване (постоянно обличане на едни и същи дрехи или отказ да сресва косата си);
- психосоматични симптоми като болки в стомаха, главоболие, гадене и др., оплаква се, че сънува кошмари и сънят му е нарушен;
- различни прояви на сексуализирано поведение (имитация на сексуален акт, разголване, използване на език, свързан със сексуални действия и т.н., които са нехарактерни за съответната възраст);
- наблюдават се промени в навиците или в използването на интернет и социалните мрежи.

Тормозът между деца спада към насилието над дете и се третира с мерките на Закона за закрила на детето. Според чл. 7, ал. 1 и 2 от ЗЗД 1 и 2 от Закона за закрила на детето „всяко дете има право на закрила от насилие и всеки, на когото стане известно за дете, преживяло насилие, е длъжен да сигнализира органите по закрила“.

Раздел II

Политика за превенция и интервенция в ПГИТТ „Елин Пелин“, с. гара Елин Пелин

1. Принципи, ценности и философия – насоки за превенция и интервенция на тормоза и насилието на ПГИТТ „Елин Пелин“:

- подкрепа за личностно развитие на учениците;
- изграждане на позитивен организационен климат;
- утвърждаване на позитивна дисциплина;
- развитие на училищната общност.

Политиката за превенция и интервенция на насилието и тормоза **се основава на споделени ценности, философия, норми, правила и традиции за участие и взаимодействие** на директора, педагогическия и непедагогическия персонал, родителите и учениците в изграждането на по - сигурна и подкрепяща среда.

2. Основни цели на политиката за превенция и интервенция на насилието са:

а. Създаване на позитивна култура и климат в училище – това става чрез;

- ефективно лидерство;
- прилагането на цялостен институционален подход;
- споделено разбиране за насилието и тормоза и последиците;
- подкрепа и мотивиране на учениците и служителите, информиране, обучение, консултиране, и изграждане на модели за справяне с насилието;
- въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция;
- координация и последователни усилия от страна на институцията за изграждане на мрежа от взаимовръзки и взаимодействия за изграждане на по-сигурна среда;
- партньорство с родителите;
- непрекъсната оценка и проследяване на ефективността на цялостната политика за превенция и интервенция на насилие и тормоз.

б. Повишаване на осведомеността на всички участници в процеса на училищното образование, **че насилието е неприемливо поведение;**

в. Разработване на система за превенция, която създава условия за превантивна работа с групата/класа **и включва:**

- образователни дейности, семинари, работилници, които да запознаят учениците с различните форми на насилие и тормоз;
- дейности по възпитаване на уважение и толерантност към различията;
- развиване на чувствителност към границите на другия;
- етика на взаимоотношенията;
- изясняване на това кое поведение е приемливо и кое – не;
- как да се реагира на неприемливо поведение.

г. Създаване на система за интервенция , която да включва основни **дейности, правила и процедури** във връзка с всяка една проява на насилие и тормоз, включително по

отношение на идентифицирането и своевременното подаване на сигнал за прояви на насилие и тормоз. Интервенцията може да се реализира чрез:

- предоставяне на подкрепа за пострадалите и въввлечените в ситуациите на насилие и тормоз;
- формиране на устойчива система, чрез която да се създаде взаимно сътрудничество между всички участници в образователния процес и външните за училището институции – ДПС, полиция, отдел за закрила на детето, НПО и др. Това може да стане чрез използването на различни нагледни и описателни средства – брошури, текстове от закони и др. , механизми за сътрудничество включващи споделяне на опит и предоставяне на възможност за изява на доброто - адекватни и своевременни реакции срещу неспазването на правилата, етичния кодекс на училището, пренебрегване и потъпкване на достойнството на всеки ученик и др.

д. създаване на ефективни механизми за проследяване на резултатите от провежданата превенция и интервенция.

е. постигане на сигурна образователна среда и нулева толерантност към различните форми на насилие и тормоз, което може да стане чрез:

- системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;
- подобряване на физическата среда, която не съдържа предпоставка за изява на агресивното поведение и в същото време създава условия за формирането на групата/ класа като общност;
- работа с нагласите към ученето, които намаляват съревнователния елемент между децата за сметка на екипната работа и споделяне на проблеми в общността на групата/класа, както и проектно-базирано обучение, включително и изнесени дейности, които дават отлични резултати в тази посока;
- последователни стъпки за разбиране на последиците от насилието и тормозът и мерки за подкрепа на децата за справяне с неприемливото поведение, които не наблягат на наказанието.

3. Причини за проявите на насилие и тормоз

- семейна среда;
- социална среда
- личностни особености на подрастващите;
- обществени нагласи и процеси;
- липса на толерантност на учениците едни спрямо други;
- пренебрегване на проблемите и negliжиране на проблемно поведение;
- разочарование, страх и ниска самооценка;
- липса на реално преценка за действителността.

Раздел III

Превенция на тормоза и насилието в ПГИТТ „Елин Пелин“

I. Превенцията - дейности на равнище група/клас:

- създаване на правила за това какви трябва да са отношения в групата/класа
създаване на правила, за това какви трябва да са отношения в групата/класа;
- морално възстановяване на щета;
- тематични дискусии, регулярно провеждани в часа на класа или по друго време по актуални за учениците теми и проблеми;
- ролеви игри и театрални постановки по даден проблем;
- развиване на нови умения и модели за ненасилствени отношения и поведение.

Раздел IV

Интервенция

1.Интервенцията включват *отговора* на институцията при възникнали ситуации на насилие и тормоз. В ПГИТТ „Елин Пелин“ се прилагат мерки и действия, целящи най-доброто за ученика в конкретната ситуация и в случай на необходимост от интервенция, както следват:

- **последователни действия и мерки**, които целят спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на насилие, тормоз и криза;

- действията се реализират като отчитат индивидуалните потребности на всеки; ученик, **въвлечен** пряко или косвено в ситуацията;
- водещо място заема това, което е най- доброто за всеки ученик;
- търсене на положителен ефект от проведените дейности.

Раздел V

Сигурна образователна среда в ПГИТТ „Елин Пелин“

1.Разработване на система от мерки за реализиране на сигурна образователна среда.

1.1. Създаване на координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за *планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза*. Съветът се ръководи от заместник директор и/или друг педагогически специалист, определен от директора, и включва в състава си училищен психолог/педагогически съветник, учители, деца и родители.

1.2. Оценка на ситуацията - съдържа описание на следното:

- до колко са запознати заинтересованите страни с темата за насилие и тормоз?
- Какви видове и форми на насилие и тормоз в училището?
- Колко често те се проявяват?
- Къде са местата, на които най-често се случват?
- Кой са участниците?
- Как се е реагирало до момента?
- Какво следва да се предприеме, за да бъде реакцията ефективна?

Оценката се организира от ръководството на институцията и се осъществява от координационния съвет в началото на всяка учебната година. За целта могат да се използват редица *инструменти, като специални въпросници, дискусии с участие на цялата училищна общност*, фокус групи с деца, учители и родители и др.

Резултатите от оценката и наличието на проблем се представят от координационния съвет и се обсъждат на тематичен педагогически съвет, на който участие могат да вземат всички заинтересовани страни. Резултатите могат да се обсъдят и на родителските срещи и в часовете на класа.

1.3. Изготвяне на план за превенция и интервенция на насилието и тормоза

- изготвя се и се реализира от координационния съвет;
- утвърждава се от директора с продължителност от една учебна година;
- актуализира се в началото на всяка учебна година;
- планът включва описание на всички дейности по превенция и интервенция на ниво институция и ниво група/клас и е индивидуален за всяка училище;
- в плана са очертани срокове и отговорности по изпълнение на дейностите по превенция и интервенция.

1.4 Планиране и актуализиране на дейностите по превенцията

- запознаване на учениците със същността на тормоза и насилието;
- разясняване на различните видове насилие и формите на тормоз;
- запознаване на учениците с последствията от неприемливо поведение в училище;
- представяне на права и задължения на учениците;
- разкриване на интересите и намиране на най-добрия вариант за развитие на всеки ученик;
- институционално взаимодействие и подкрепа;
- обмен на информация и запознаване на учениците с различни житейски ситуации и решаване на казуси свързани с насилието и тормоза;
- информационна обезпеченост – анкети, брошури, информационни табла и кампании свързани с борбата с насилието и последствията от него.

Раздел VI

Дейности по превенция и интервенция

1. Дейности по превенция на равнище училище.

1.1 Създаване и актуализиране на етичен кодекс на училищната общност, съгласно ЗПУО. Етичният кодекс на училищната общност включва всички участници в училищното образование.

1.2 Създаване на единни училищни правила, които да станат част от Правилника за дейността на училището. Те са:

- изработване на правила на поведение и ценности от всеки клас/група;
- обобщаване на правилата на ниво институция и вписване в Правилника за дейността на институцията.

1.3 Внасяне на промени в Правилника за дейността на училището при необходимост.

1.4 Запознаване на цялата училищна общност с определенията, проявленията и последиците от насилието и тормоза.

1.5 Подобряване на системата от дежурства с оглед недопускане на насилие и тормоз.

1.6 Повишаване квалификацията на педагогическия персонал за работа по превенция и справяне с насилието и тормоза.

1.7 Информирание и актуализиране на информацията за наличните ресурси в общността - съществуващи услуги и програми за превенция и противодействие на насилието и тормоза училището.

2. Дейности за превенция на ниво клас.

2.1 учителят и учениците създават правила за поведение на класа;

2.2 обучителни дейности и работа с класа, в които водеща роля има учителят/класният ръководител;

2.3 използване на подход, ориентиран към учениците – например активното им включване в образователния процес и др.

2.4 провеждане на тематични родителски срещи.

3. Дейности по интервенция на ниво училище.

- водене на дневник със случаи и процедури за управление на информацията;
- иницииране на работа по случай, включително насочване на случая към други служби.

4. Дейности по интервенция на ниво клас.

4.1 Обсъждане на ситуацията между учениците и учителя /класния ръководител/ с цел изясняване на възникнал проблем, влиянieto му върху всички участници и свидетели, последствията, както и възможните решения;.

4.2 Съвместни действия между класен ръководител/ учител, психолог или педагогически съветник/ и включване на външни специалисти;

4.3 Използване на посредник при разрешаване на конфликта;

4.4 Провеждане на тематични родителски срещи.

5. Работа с родители – начини и посоки.

5.1 Работа с родители с цел предотвратяване на проявите на насилие и тормоз - превенция.

- провеждане на тематични родителски срещи;
- покана към родители, които да се включат, като представят своите професии, хобита, интереси, така че да направят видима връзката между образованието и приложението му в живота;_
- идентифициране на родители, които могат да бъдат посредници за осъществяване на връзка между училището и други организации и институции.

5.2 Работа с родители при необходимост от интервенция в случаи на тормоз и насилието в училището – интервенция.

- партньорството с родителите - работата трябва да следва определена позитивна посока и да поставя акцент върху възможностите за преодоляване на възникнал проблем.

6. Алгоритъм на работа с родители в случаи на интервенция при възникнал проблем.

6.1 Посочване на силните страни на ученика;

6.2 Представяне на проблемната ситуация;

6.3 Разглеждане на последствията от проблемната ситуация;

6.4 Намиране на най-доброто решение за предотвратяване на нейното разрастване и най-добър изход за ученика;

6.5 Информирание на родителите на другите ученици в класа за ситуацията и предприетите мерки, водещи до нейното мирно разрешаване;

- разговорът трябва да бъде проведен на подходящо място;
- разговорът трябва да бъде основан на партньорски взаимоотношения;
- трябва да бъде оставено отворено пространство за споделяне на опасенията на родителите;
- обсъждане на различни гледни точки.

7. Насоки за работа с родители, които не съдействат при необходимост от интервенция – в тези случаи е необходима намесата на координационния съвет, който заедно с другите специалисти в училище да:

- обсъди случая;
- да запознае на другите институции работещи с деца – ДПС, МКБППМН, Отдел закрила на детето, Център за подкрепа на личностното развитие и др.
- подпомогне междуинституционалната работа;
- планира и реализира обход на адрес
- изпрати писмено уведомление на родителите, представящо проблемната ситуация.
- да запознае на родителите със случая и с последствията от извършените действия;

Раздел VII

Какво още се прави в ситуации на насилие и тормоз и последваща интервенция?

1. Прекратяване на ситуация на насилие и тормоз.
2. Подход за възстановяване на щетата - основава се на принципа, че *„всяка щета, нанесена на друг, трябва да бъде възстановена“*. *Възстановяване на щетата е принцип, който предполага, че хората правят грешки. Грешките следва да бъдат поправени, като същевременно не се налагат наказания. Акцент се поставя върху
ПОЕМАНЕТО НА ОТГОВОРНОСТ ЗА НЕПРИЕМЛИВО ПОВЕДЕНИЕ.*
3. Действия при тежък инцидент или при повторна ситуация на насилие или тормоз.
4. Насочване на ученика и на неговите родители към програми и услуги в общността - къде и с кой /психолог, педагогически съветник – например/може да се консултират,

колко струват консултациите, какво представляват консултациите, какъв е метода на работа и т.н.

5. Действия при насилие на ученик срещу член на екипа на институцията – прекратяване на неприемливото поведение от възрастен, който е в близост до мястото на извършеното насилие. Оказва се помощ в случай, че има пострадал/пострадали. Ученикът трябва да бъде отделен с оглед на възстановяване на сигурността, след което се уведомяват се родителите. Следва работа с ученика с цел установяване на започват причините за конфликта, изясняване на ситуацията и оценка на проблема. Също така с ученика задължително разговаря психолог или педагогически съветник и се търси съвместно решение с педагогическия съвет на институцията .

6. Действията при насилие на възрастен срещу ученик - незабавно се подава сигнал към ОЗД и/или полиция и се свиква координационен съвет за оценка на риска за ученика. Психолог или педагогически съветник следва да разговаря с ученика и да направи първоначална оценка на случилото се и да изготви становище.

VIII Кога, кой и може да подава сигнал за дете в риск?

1. Кога се подава сигнал за дете в риск?

Съгласно Закона за закрила на детето (чл. 7, ал. 1) „Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане”, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи. Съгласно ал. 2 „Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна“.

2. Кой подава сигнал за дете в риск от насилие и тормоз?

- при идентифициране на случаи на насилие и тормоз сред учениците в училището директорът на институцията следва да бъде незабавно уведомен.
- директорът подава сигнал към другите институции работещи с ученици.
- всеки член на институцията, който е станал свидетел на ситуация на насилие и тормоз, е длъжен незабавно да уведоми ОЗД и /или полицията.

- съгласно Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (чл. 10, ал. 5) в случаите, отнасящи се до насилие над ученик, се разглеждат и анонимни сигнали.
- в случай на подозрение за ситуация на тормоз, всеки служител в институцията може да проведе консултация, като се свърже с Националната телефонна линия за деца и разговаря с консултант на телефон 116 111, а в ситуации на кибернасилие и кибертормоз – да се свърже с Националния център за безопасен интернет на телефон 124 123 или чрез сайта www.safenet.bg

3.Къде може да се подава сигнал за дете в риск от насилие и тормоз?

- Към ДАЗ на детето функционира Национална телефонна линия за деца 116 111, която работи 24 часа в денонощието. Линията е с национално покритие, достъпна от територията на цялата страна, напълно безплатна. Националната телефонна линия за деца предоставя консултиране, информиране и помощ по всякакви въпроси и проблеми, свързани с деца. Към нея при необходимост могат да се обръщат за съдействие и професионалисти.
- Националния център за безопасен интернет – към него функционира консултативна линия, отворена в работните дни между 10 и 16 часа на телефон 124 123, имейл helpline@online.bg и чат в сайта www.safenet.bg. Консултациите на линията са анонимни и на нея могат да се свързват както деца, така и професионалисти и родители.
- Националния телефон за спешни повиквания: 112.

Настоящият план е приет на заседание на ПС с протокол № 20 /14.09.2026 г.

Планът е с продължителност учебната 2026 - 2027 година.